

**UCHWAŁA NR XIX/150/2026
RADY GMINY UJSOŁY**

z dnia 26 marca 2026 r.

w sprawie zajęcia stanowiska wobec reformy systemu planowania przestrzennego, działań Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz potrzeby zmian legislacyjnych

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2025 r. poz. 1153 z późn. zm.),

**Rada Gminy Ujsoły
uchwala, co następuje**

§ 1. Rada Gminy Ujsoły wyraża stanowczy sprzeciw wobec działań Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska polegających na uzależnianiu uzgodnienia projektu planu ogólnego od wycofania się gminy z terenów przeznaczonych pod zabudowę w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

§ 2. Rada Gminy Ujsoły wskazuje, że:

1. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego zostały uchwalone zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, po przeprowadzeniu procedur obejmujących uzgodnienia z właściwymi organami, w tym Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska.

2. Ustalenia tych planów stanowią akty prawa miejscowego, które kształtują sposób wykonywania prawa własności oraz były podstawą podejmowania decyzji inwestycyjnych przez mieszkańców i inwestorów.

3. Wprowadzenie w planie ogólnym rozwiązań prowadzących do eliminacji możliwości zabudowy na terenach objętych obowiązującymi planami stanowiłoby naruszenie zasady ochrony praw nabytych oraz zasady zaufania obywateli do państwa i prawa, wynikających z art. 2 Konstytucji RP.

§ 3. Rada Gminy Ujsoły podkreśla, że:

1. Samo położenie nieruchomości w granicach obszaru Natura 2000 nie stanowi podstawy do wprowadzenia generalnego zakazu zabudowy.

2. Ograniczenia w zagospodarowaniu powinny wynikać z wykazania konkretnego, znacząco negatywnego oddziaływania na cele ochrony obszaru, a nie z samego faktu jego wyznaczenia.

3. Stanowisko to znajduje potwierdzenie w utrwalonym orzecznictwie sądów administracyjnych, w szczególności Naczelnego Sądu Administracyjnego.

§ 4. Rada Gminy Ujsoły wskazuje, że żądania Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska:

1. Mają charakter systemowy i prowadzą do faktycznego zablokowania możliwości rozwoju przestrzennego gminy, zwłaszcza w sytuacji, gdy znaczna część jej obszaru objęta jest formami ochrony przyrody.

2. Opierają się na danych przyrodniczych o charakterze niepełnym i pogładowym, które nie zawsze odzwierciedlają rzeczywisty stan zagospodarowania terenu.

3. Prowadzą do powstania sytuacji, w której niemożliwe jest racjonalne prowadzenie polityki przestrzennej gminy przy jednoczesnym wypełnieniu obowiązków ustawowych związanych z reformą systemu planowania przestrzennego.

§ 5. Rada Gminy Ujsoły podkreśla, że konsekwencją narzucenia przez organy administracji rządowej ograniczeń planistycznych w stosunku do ustaleń obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego będzie powstanie roszczeń odszkodowawczych wobec gminy, wynikających z art. 36 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w szczególności w zakresie:

1. obniżenia wartości nieruchomości,

2. ograniczenia możliwości korzystania z nieruchomości w sposób dotychczasowy lub zgodny z dotychczasowym przeznaczeniem.

§ 6. Rada Gminy Ujsoły zwraca uwagę, że obecny stan prawny prowadzi do nieuzasadnionego przerzucenia na gminy ciężaru finansowego decyzji i działań faktycznie inicjowanych przez organy administracji rządowej, w tym Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.

§ 7. Rada Gminy Ujsoły postuluje pilne wprowadzenie zmian legislacyjnych w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w szczególności w zakresie art. 36, polegających na:

1. wprowadzeniu zasady, zgodnie z którą w przypadku ograniczeń w zagospodarowaniu nieruchomości wynikających z wymogów ochrony środowiska narzucanych przez organy administracji rządowej, odpowiedzialność odszkodowawcza nie obciąża gminy,

2. przeniesieniu ciężaru finansowego roszczeń odszkodowawczych na organy, których stanowisko lub uzgodnienie skutkuje wprowadzeniem tych ograniczeń, w szczególności na Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska,

3. doprecyzowaniu przepisów w sposób eliminujący sytuacje, w których gmina ponosi skutki finansowe decyzji, na które nie ma realnego wpływu.

§ 8. Rada Gminy Ujsoły apeluje do:

1. Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska o respektowanie obowiązujących aktów prawa miejscowego oraz prowadzenie uzgodnień w sposób proporcjonalny i uwzględniający rzeczywiste uwarunkowania przestrzenne gminy,

2. organów administracji rządowej o zapewnienie spójności systemu prawnego oraz poszanowanie samodzielności gmin w zakresie prowadzenia polityki przestrzennej,

3. ustawodawcy o niezwłoczne podjęcie prac legislacyjnych w zakresie wskazanym w § 7.

§ 9. Rada Gminy Ujsoły zobowiązuje Wójta Gminy Ujsoły do przekazania niniejszej uchwały:

1. Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska właściwemu dla obszaru gminy,

2. Wojewodzie Śląskiemu,

3. Ministrowi właściwemu do spraw rozwoju i planowania przestrzennego,

4. Ministrowi właściwemu do spraw klimatu i środowiska,

5. Śląskiemu Związkowi Gmin i Powiatów,

6. Małgorzacie Pepek- Poseł na Sejm RP.

§ 10. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy
Ujsoły

Jolanta Ciapka

Uzasadnienie

Przedmiotowa uchwała stanowi reakcję Rady Gminy Ujsoły na działania Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska mające miejsce w toku opiniowania i uzgadniania projektu planu ogólnego Gminy Ujsoły polegające na uzależnianiu uzgodnienia projektu planu ogólnego od wprowadzenia daleko idących ograniczeń w zagospodarowaniu przestrzennym, w tym eliminacji możliwości zabudowy na terenach objętych obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, w tym na terenach, na których możliwość ta istnieje ponad 20 lat.

Obowiązujące plany miejscowe zostały uchwalone zgodnie z prawem, po przeprowadzeniu wymaganych procedur, w tym uzgodnień z organami ochrony środowiska. Ich ustalenia były podstawą obrotu nieruchomościami oraz decyzji inwestycyjnych mieszkańców.

Żądania formułowane na etapie sporządzania planu ogólnego prowadzą do konieczności wprowadzania ograniczeń w planach miejscowych, które mogą skutkować powstaniem roszczeń odszkodowawczych wobec gminy na podstawie art. 36 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. W praktyce oznacza to przeniesienie na gminę skutków finansowych działań inicjowanych przez organy administracji rządowej.

Skala potencjalnych roszczeń, wynikająca z obniżenia wartości nieruchomości oraz ograniczenia możliwości ich wykorzystania, może prowadzić do poważnego zagrożenia dla stabilności finansowej gminy Ujsoły.

Jednocześnie należy podkreślić, że przyjęcie interpretacji polegającej na automatycznym wyłączeniu możliwości zabudowy na terenach objętych formami ochrony przyrody pozostaje sprzeczne zarówno z przepisami prawa, jak i utrwalonym orzecznictwem sądów administracyjnych.

W ocenie Rady Gminy Ujsoły niezbędne jest pilne doprecyzowanie przepisów prawa w taki sposób, aby odpowiedzialność finansowa za skutki ograniczeń planistycznych wynikających z wymogów ochrony środowiska była ponoszona przez podmioty, które faktycznie te ograniczenia wprowadzają lub wymuszają.

Podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne i konieczne dla ochrony interesu wspólnoty samorządowej oraz zapewnienia stabilności systemu planowania przestrzennego.